

Barbora Šedíková

MARGARET RAVEN

Barbora Šedíková

MARGARET RAVEN

* * *

Margaret Raven... rád som jej hovoril aj Margaret Ravenová. Ako by sa dalo opísať toto dievča? Nemyslím si, že na to vymysleli dosť výstižné slová.

Tí, ktorí ju videli len z diaľky, o nej hovorili, že je cool. Tí, ktorí ju nepoznali, vraveli, že je divná. Tí, ktorí s ňou sedávali pri obede, rozprávali, že je rebelka. Rodina o nej tvrdila, že je to anjelič. Tí, od ktorých brala cigarety, sa jej klaňali. Pre bývalých frajerov bola kráľovná. Pre chalanov z výtvarného krúžku stvárňovala bohyňu.

Kto však skutočne bolo to tmavovlasé dievča s čiernym rúžom na perách? Mnohí tvrdili, že ju poznajú, no nevedeli ani len to, že používa parfum Channel 5. Že jej obľúbeným jedlom je suši. Že najradšej má knihy od Gastona Lerouxa. Ruže kupuje vždy vo štvrtok a miluje zlatú farbu. Obľubuje prechádzky v daždi, na nechty používa výhradne čierny lak, najradšej má jeseň a cez leto brigáduje v starožitníctve v susednom meste. Že keby si mala vybrať medzi večerou so Stephenom Kingom a Edgarom Allanom Poeom, tak by vybrala Poea.

Vedeli to? Nie, nevedeli. Nepoznali ju.

Vedeli asi len toľko, koľko sa dalo vyčítať z občianskeho preukazu. Meno, priezvisko, dátum narodenia, pohlavie a štátne občianstvo. To bolo asi tak všetko. Svoje tajomstvá si strážila. Možno aj lepšie než sejf národnej banky. Ona vlastne bola tajomstvo. Živé tajomstvo jedného zabudnutého rybárskeho mesta na severozápade Anglicka.

Živá legenda... Nikdy nehynúca, hoci sama bola mŕtva už nejaký ten čas. Ako sa to stalo? Nik nevie. A keby aj vedel, tak nepovie. Tí, ktorí ju neznášali, sa z jej smrti tešili. A tí, ktorí ju obdivovali, podnes nosia na jej hrob gerbery, hoci ich neznášala najviac na svete. Darmo, nevedia.

Keby len tak vedeli, čo som videl, teda vlastne nevidel. Som totiž slepý. No dohromady o Margaret viem viac než všetci tí, ktorí v tomto zapadnutom meste vidia.

Možno keby ma počúvali...

Možno keby mi venovali sekundu svojej pozornosti...

Možno vtedy by sa dozvedeli pravdu o Margaret Ravenovej. O tom, kým bola a kým mohla byť, keby žila.

* * *

Zomrela na Halloween. Presne ako Harry Houdini, zrejme sa museli nejako dohodnúť. Možno to aj bolo, pretože mali niečo spoločné. On bol majster únikov zo zvieracích kazajok a pút. A ona zase majstrovsky unikla zo svojho života, z tohto sveta. Mnohí kúzelníci by jej túto schopnosť závideli. Zaplatili by za to tajomstvo celým majetkom. Bohužiaľ, už sa ho nemali ako dozvedieť. Tá, ktorá tento trik praktizovala, po jeho úspešnom vykonaní skončila tri metre pod zemou, v čiernej rakve, v hrobe z čierneho kameňa. A ako strážcu pred zvedavcami jej tam postavili mramorového anjela. Anjela, ktorému za jesenných dažďov stekajú slzy po studenej tvári. A hoc bolo v deň jej pohrebu všetko čierne, prítomní hovorili, že aj obloha, obliekli ju do bielych šiat. Vraj si to tak želala.

Tie šaty si kupovala so mnou. Našli sme ich v jednom krachujúcom svadobnom salóne.

Patril starému manželskému páru, ktorý už nemohol konkurovať veľkým butikom v Londýne. Ešte dnes počujem jej smiech, keď si ich obliekala. Ešte stále cítim tú jemnú čipku, s ktorou mi neustále behala po tvári.

„V týchto šatách ma uvidíte jedine na mojom vlastnom pohrebe,“ povedala žartovne, no mám pocit, že to myslela vážne, lebo sa tak nakoniec aj stalo. Vlastne mnohé veci, ktoré len tak mimovoľne povedala, a človek by ich mohol považovať za bezvýznamné, sa naozaj stali.

„Myslím, že tú konzerváreň znova otvoria... Podľa mňa ten strom pred školou na jeseň vypíliť... Starostova žena vyzerá, že čaká dvojčiky, stavím sa, že sa budú volať Peter a Rick...“

Všetko to sa stalo. Neviem, ako to vedela a myslím, že to ani vedieť nechcem. Niektoré veci majú jednoducho zostať tajomstvami, a ja to rešpektujem. V stredoveku by ju upálili za bosoráctvo. V dvadsiatych rokoch by bola navštevovaná a uznávaná ako jasnovidka. Našťastie aj nanešťastie minula obe tieto éry a zostala zabudnutou. Ale možno práve vďaka tomu

venovala pozornosť mne. Mne, ktorý som bol zabudnutý aj bez akejkolvek zvláštnej schopnosti.

* * *

Je to zvláštne, keď si uvedomíte, že tu nie je a že tú skutočnosť nedokážete nijako zmeniť. Máte z toho taký divný pocit. Asi preto, že umrela taká mladá, mala len devätnásť. Podľa mňa vôbec umrieť nemala. Nebolo to fér, ale kedy je život fér?

Mnohokrát sa v noci budím na to, že počujem jej hlas. Keď idem niečo zaniest do skrine, cítim tam stále jej parfum. Už podvedome nechávam otvorené zadné dvere domu, lebo vždy chodila cez plot záhrady. A každú nedeľu vždy nachystám dve šálky na čaj. Ako hlupák stále čakám. Nádejam sa, že začujem buchot jej topánok na terase. Že budem počuť jej nevinný, tak trochu detský, smiech. Och, dal by som čokoľvek za to, keby mi znova vdýchla do tváre obláčik cigaretového dymu. To jediné som na nej nemal rád, že fajčila. No zapredal by som za to aj svoju dušu, len aby si mohla znova zapáliť tú nechutne páchnucu cigaretu.

Vlastne aj naše prvé stretnutie sa začalo tým, že sme rozoberali cigarety. A aj pri poslednom na ne prišla reč. Posledné stretnutie však bolo o niečom inom.

Prvý raz som sa hral na kazateľa. Chcel som ju poučiť o škodlivosti a možnom riziku predčasnej smrti. V neposlednom rade aj o tom, že to škodí aj jej okoliu. Priznávam, bol som hlupák, keď som sa ju snažil zmeniť. Bola výnimočná, jedinečná v tom, aká naozaj bola.

Vtedy mi odpovedala výstižne: „Cestou domov ma môže sprešovať auto. Môžem sa zadrhnúť rybou kosťou, šmyknúť sa vo vani a rozbiť si hlavu, možno ma kopne elektrina alebo sa otrávim skazeným jedlom. Ver mi, smrť si ťa nájde všade. Nemusíš ani vyjsť z domu. Štatisticky je väčšia pravdepodobnosť, že umriem na niečo z tohto, než na to, že fajčím.“

Vtedy som ostal ticho. Dnes sa nad tým môžem len pousmiať a skonštatovať toľko, že aj v tomto mala pravdu. Neumrela však ani jedným z tých spôsobov, čo spomenula.

Strážnici ju našli pred bránou cintorína. Vybrala si vskutku miesto vystihujúce jej osobnosť aj samotný život. Prípady pre nedostatok dôkazov odložili, no najviac sa ich teória prikláňala k samovražde. Keď som sa to dozvedel, išlo ma od nervov roztrhnúť. Ale nepomohol som si. Veď kto by uveril slepcovi, že niečo videl? Vlastne, bola tu ešte jedna osoba, čo o tej noci, keď zomrela, vedela ešte viac ako ja. Ale súd by tohto svedka označil za nespoľahlivého a mariaceho súdne vyšetrovanie.

* * *

S týmto človekom som sa mal dnes, rok aj dva mesiace po všetkých tých zvláštnych udalostiach, stretnúť. A kde inde, než na starom cintoríne.

Obliekol som si svoj najlepší oblek, vzal slepeckú palicu a vybral sa na zvyčajnú prechádzku na nezvyčajné miesto. Cintorín sa nachádzal za mestom, na vysokom kopci. Pomalou chôdzou ste sa tam dostali za pol hodinu. Cesta bola kľukatá a nik ju veľmi neudržiaval. Z toho, čo som počul, tam naokolo rástli stromy, ktoré jedného dňa z ničoho nič celé sčerneli. Spomínala mi to aj Margaret, keď ma tadeto viedla, ale vtedy som jej neveril. Vtedy mi prišla len ako povrchná baba, ktorá nosila motorkársku bundu a čierny rúž len preto, aby zaujala okolie a budila rešpekt. Vtedy bolo všetko úplne iné. Lepšie, krajšie, bezpečnejšie. Nie ako teraz. Táto nikdy sa nekončiaca mizéria, z ktorej vás dokáže vyslobodiť len smrť.

Stará brána zaškrípala pod náporom čerstvo napadnutého snehu. Mnohí by nadobudli pocit, že nik tadeto ešte dnes nešiel, ale mýlili by sa. Dávny priateľ, ak by sa tak dal nazvať človek, ktorého vôbec nepoznáte, ku ktorému vás viaže iba to, že poznal Margaret Ravenovú tak dobre, možno aj lepšie ako vy, tak toho čudáka nazývam priateľom. Vlastne o ňom viem iba to, že sa volá Eton Skel. Aj keď si myslím, že by sa mal volať skôr Skel-Eton. To meno jeho morbidnej povahy a čiernemu humoru prislúchalo oveľa lepšie.

Polohu Margaretinho hrobu som už poznal naspamäť. Trafil by som tam, aj keby som videl. Hoci vtedy by to mohlo byť oveľa rýchlejšie, lebo by som mohol použiť skratku, ktorú som pre svoj hendikep musel ignorovať. Sadol som si na zasneženú lavičku a sňal z hlavy klobúk. Vtedy sa ozvalo jemné zakašľanie. Bol tu. Sedel vedľa mňa. Nikdy sa neohlásil, nepredstavil. Vždy mlčal, tým bol povestný. No dnes bolo všetko inak.

„Nenávidím sneh,“ začal spontánne. Dost ma to prekvapilo.

„Prečo?“ spýtal som sa ho.

„Lebo je všetko biele. A biela je farba nevinnosti. Celé toto prekliate mesto je ňou pokryté. Tvári sa, že je sväté. Že ono nič nevidelo, nič nespravilo. Vytáča ma to do nepričetnosti. Najradšej by som ten sneh obľal čiernou farbou, nie, ešte lepšie, červenou. Potom by si to konečne uvedomili. Čo spravili Margaret, tebe a mne.“

„Mne?“ nechápal som.

„Máš jednu výhodu, a to je, že si slepý. Inak by si aj ty videl tie pohrďavé pohľady a vražedné gestá. Si im trfom v oku. Len preto, že si sa komisárovi zdôveril s tým, čo sa tam naozaj stalo,“ vysvetlil mi.

„Veď tomu neveria.“

„Mýliš sa. Len to predstierajú. Lebo si zaťal do živého. Tá povera... oni o nej vedia. A_vieš, čo chcú spraviť? Ten dom, v ktorom sa to stalo, chcú zrovnať so zemou. Už im na to odklepli aj povolenie. Na jar prídu stroje a nezostane tam ani tehla, ktorá by to pripomínala.“

„To nemôžu! Potom Margaret navždy zostane v ich spomienkach zapísaná ako blázon, ktorého mali zavrieť do ústavu. A jej úbohá mama...“

„Odsťahovala sa. Zaplatila starostovi nájom za pohrebné miesto na tridsať rokov dopredu. Chodí sem len raz do roka,“ prerušil ma. „Dobre ma počúvaj. Ty dobre vieš, čo sa v tú noc v tom dome stalo. A rovnako ako ja tiež vieš, že nezomrela pred cintorínom. Musíš im to povedať znova.“

„Ja už na to nechcem myslieť!“ skríkol som po ňom. „Bola to tá najhoršia noc môjho života, tak mi daj láskavo s tým pokoj!“

„Ale ak im nepovieš pravdu... Uvažuj. Máš čas do jari, potom už bude neskoro.“

* * *

Ludia si vždy naivne myslia, že dokážu niečo zmeniť, ale v skutočnosti sú to veci, ktoré ich menia. Utvrdil som sa v tom na vlastnej koži. Ešte teraz mám z toho zimomriavky, keď mi to príde na myseľ. Ten starý dom za mestom, ukrytý v húštine pred zrakmi obyčajných smrteľníkov, je toho živým dôkazom.

Povráva sa o ňom totiž taký zvláštny príbeh. Nevedno, čo je na ňom pravdy, lebo sa rozpráva len v krčmách medzi prázdnyimi pohármi a je ťažké zistiť, čo je skutočnosť a čo iba výmysel hovoriaceho. Ešte za čias kráľovnej Viktórie tam vraj žila jedna rodina. Otec, matka a ich jediná šesťročná dcérka. Nič zvláštne, na prvý pohľad rodina ako každá iná. Ale zdanie väčšinou, ak nie vždy, klame. Lucy, tak sa volalo dievčatko, to klamlivé zdanie idyllickej rodinky vyvrátilo.

Keď ich ešte spočiatku obyvatelia mesta pod nimi chodili navštevovať, vždy sa pristavili pri malej Lucy, ktorá sedela na verande a kreslila si. Deti si väčšinou kreslia mamu s ocom, slnko, zvieratá alebo stromy. Ona zakaždým kreslila jednu jedinú postavu uprostred papiera. Nepripomínala ani človeka, iba akúsi rozmazanú machuľu neurčitého tvaru. Ako keby tam vyliala atrament.

„Čo to kreslíš?“ pýtali sa okoloidúci zakaždým.

„Bračeka,“ odpovedala Lucy.

„Ale veď ty nemáš bračeka,“ hovorili s úsmevom, lebo sa domnievali, že má príliš bujnú fantáziu.

„Mám bračeka. Len vy ho nevidíte...“ šokovala ich zakaždým, „je totiž ako vzduch...“

Obyvatelia mesta dohovárali jej rodičom, aby ju nejako napomenuli, nech nehovorí také nezmysly. No tí si nevedeli dať rady. Keď sa blížila zima, otec postavil pred domom vtáčiu búdku. Domnieval sa, že Lucy bude mať konečne inú zábavku, ako kreslenie beztvarej postavy. Keby vedel, ako sa mýlil. K neviditeľnému bračekovi pribudla aj vtáčia búdku plná havranov. Havranov!

„Dievčatko moje, prečo kreslíš havrany? Veď ešte ani jeden nepriletel do krmidla,“ čudoval sa otec.

„Priletia,“ usmiala sa Lucy, „keď sa narodí braček, bude ich plné krmidlo...“

Na ďalšiu zimu jej mama už čakala dieťa. Pôrod ju nanešťastie zastihol doma a kvôli snehovej fujavici sa k nej lekár ani pôrodná babica nemohli dostať. Zomrela v ukrutných bolestiach a novonarodené dieťa prišlo na svet mŕtve. Bol to chlapec. A vtáčia búdku bola plná čiernych vtákov, havranov.

Odvtedy nikto z mesta k tomu domu nechodil. Iba zriedkakedy sa dolu dostali správy o tom, čo sa tam hore deje. Lucy vraj celé dni sedela na hojdačke a pozerala na krmidlo, do ktorého už nezavítal jediný vtáčik. Jej otec sa zo smrti svojej ženy pomiatol. Kolovali zvesti, že jej telo, ako aj telo novorodenca, nepochoval, a vraj ich má oboch vystavených v spálni na posteli. Staré babky tvrdili, že ju každý deň umýva, prezlieka, češe a bozkáva, akoby bola stále medzi živými.

Nik nevedel, čo sa tam skutočne odohrávalo. Všetko to boli len domnienky popretkávané útržkami očitých svedectiev odvážlivcov, ktorí tam za noci chodili sľadiť. No prišlo obdobie, keď ich už prestali baviť slepé dohady, osobne si myslím, že im už došli všetky možné varianty toho, čo sa tam mohlo odohrávať. Rozhodli sa teda ísť k tomu domu. Našlo sa asi desať odvážlivcov, ktorí sa podujali na túto výzvednú misiu. Bolo to v_čase, keď Lucy mohla mať takých sedemnášť, možno osemnášť rokov. No na ich prekvapenie, v dome ani v okolí nikoho nenašli. Veci boli na svojich miestach, akoby žili svoj každodenný život, nič nenasvedčovalo tomu, že by sa odsťahovali. Nenašli tam nič z_toho, čo si vybájili. Žiadne rozkladajúce sa mŕtvol, okultné predmety, vtácie kostry, iba prachom zapadnutý nábytok. Sklamaní zvedavci odišli preč. No dom predsa len ukrýval jedno tajomstvo, ktoré ležalo všetkým na očiach, a predsa ho prehliadli. Za jedným z nástenných gobelínov sa ukrývali malé dvierka vedúce do podkrovia. Tam sa ukrývalo tajomstvo, ktoré tak túžobne hľadali. No bolo omnoho desivejšie než všetky ich predstavy a fantázie.

Ako to, že o tom viem? Bol som tam. Cítil som to, počul a môže sa to zdať neuveriteľné, ale aj videl. Margaret tam bola so mnou, mnohokrát, ale v tú osudovú noc, keď sa udiali tie najdesivejšie veci, ju to stálo život. A aj vtedy havrany veselo

krákali v spráchnivenom krmidle.

* * *

Jeden múdry človek raz povedal: Ak na niečo nedokážeme zabudnúť, je to preto, že si to stále chceme pamätať...

Myslím, že ten dotýčny bol blbec. Alebo nikdy nezažil nič také, na čo by chcel stoj čo stoj zabudnúť. S takýmito vecami je to však trochu problém. Niekedy môžete robiť čokoľvek, no tá spomienka je taká silná, že ju nič nedokáže vyhnáť z vašej mysle. Zostáva s vami celú večnosť až do chvíle, keď si pre vás príde anjel smrti.

Ani ja som nedokázal zabudnúť. Nepomohol ani alkohol či spoločnosť iných ľudí. Vravievali mi: „Musíš sa cez to preniesť, začať znova žiť. Minulosť je minulosť, nedá sa vrátiť.“

Vtedy si však zakaždým spomeniem na škatuľu od topánok pod mojím stolom. Keby mi každý deň nechodila vypomáhať moja mama, tak by som ju nemusel schovávať. Nechcem, aby sa v nej niekto hral. Niekoľko, kto považuje minulosť za niečo mŕtve.

V tej škatuli sú totiž veci, ktoré som spolu s Margaret zobral z toho starého domu na kopci. Vlastne zobrala ich ona, ale dáko sa ocitli u mňa. Každý večer, keď som doma sám, tak tú škatuľu vyberiem a znova a znova skúmam jej obsah. Je v nej séria piatich denníkov viazaných v starej koži. Príšerne páchnu a väzba je taká zničená, že strany sotva držia pokope. Písala ich malá Lucy.

Na obale je totiž aj po rokoch stále cítiť jej meno vyryté do kože. Nie sú to však denníky typické pre dievča v období dospievania. Nenájdete v nich ani zmienku o nejakom chlapcovi, ktorý sa jej páčil, žiadne básničky či citové výlevy. Každý z denníkov opisuje jeden deň z jej života, teda dohromady mám predstavu o piatich dňoch. O piatich ukrutných dňoch v tom desivom dome. Text je totiž písaný písmom pre slepcov. No namiesto písacieho stroja, ktorý v tom čase ešte ani neexistoval, pomocou ceruzky robila do papiera dierky. Ako keby to písala pre mňa. Ako keby vedela, že niekto ako ja po toľkých rokoch nájde jej zápisky a prečíta si ich.

Keď prechádzam prstami po tom písme, cítim z tých strán, ako po jej tele steká krv, ako z jej očí tečú slzy, ako sa vzpiera a kričí, keď ju otec ťahá do toho podkrovia. A o tom, čo tam s ňou robil, sa ani neodvažujem hovoriť.

To všetko len pre dávnu poveru, v ktorú obyvatelia tejto oblasti verili a stále aj veria. Pre báchoru jednej starej ženy tu už stáročia umierajú dievčatá, no nik, dokonca ani polícia si to s tým nespája, a preto pod zoznam dvanástich mien mŕtvych dievčat pribudlo aj trináste, meno Margaret Ravenová.

* * *

Spomienky na to, čo sa pred rokom udialo, ma doslova vyhnali medzi ľudí. Chcel som na to zabudnúť, nemyslieť. A ideálnym miestom na zabúdanie je krčma. Nie pre chľast, ale preto, že môžem počúvať rozhovory iných, a tak vlastne nemyslieť na to, čo sa deje mne.

Sadol som si úplne do rohu na svoje zvyčajné miesto a čašníčka, ktorá tu pracovala hádam od samotného začiatku, hneď vedela, že mi má priniesť čaj s mliekom.

Okolo obeda býva krčma poväčšine prázdna, lebo všetci v tom čase obedujú, no dnes tu vládol čulý ruch. Poháre len tak hrkotali po pultoch a stoloch. Občas padol nejaký príbor na zem, či sa niečo rozlialo. Zvyčajné čakanie na čaj mi vyplňali rozhovory miestnych opilcov. Po tom, čo umrela Margaret, si už začali dávať pozor na jazyk. Zjavne k tomu mohli niečo povedať. Ale predtým nemali problém rozprávať o vraždách, čo sa tu pred desiatimi rokmi stali, či aj o tom dome na kopci. Keby ste im vtedy kúpili jedno pivo, tak by vám celé hodiny oduševnene rozprávali o tajnom regáli v knižnici, kde sú uložené výpisky z kroník o procesoch s bosorkami. Teraz? Ani za všetok chľast na svete by vám neprezradili tajomstvá tohto pochmúrneho mestečka.

„Váš čaj s mliekom,“ oznámil mužský hlas a položil šálku na stôl.

Namiesto toho, aby však odišiel a obsluhoval ostatných, si prisunul stoličku a prisadol si. Zjavne to teda nebol čašník. Šuchol niečo po stole, a to niečo pristálo rovno vedľa mojej ruky. Malo to podlhovastý tvar a bolo to vyrobené z papiera.

„Čo je to?“ vyzvedal som, hoci som vedel, že je to obálka.

„Vaša odmena za to, že budete mlčať,“ znela odpoveď.

„Neviem, o čom to hovoríte.“

Muž sa potichu zasmial: „V tej obálke je desaťtisíc libier. Ak budete mlčať o tom, čo sa stalo Margaret Ravenovej do času, kým sa nezdemoluje ten dom za mestom, dostanete ešte zvyšok, deväťdesiat tisíc libier.“

Myslím, že v tej chvíli padol môj osobný rekord v zadržiavaní dychu. Stotisíc libier len za to, že budem mimo diania, pokým nezdemolujú tú barabizňu.

„Navrhujem, aby ste si na ten čas išli oddýchnuť do kúpeľov,“ pokračoval muž, „čím budete odtiaľto ďalej, tým budete mať menšie pokušenie do toho strkať nos,“ následne sa zdvihol a chystal sa odísť.

„Čo ak nie?!“ spýtal som sa ho provokačne.

Znova zaznel ten jeho piskľavý smiech. Naklonil sa ku mne a šepol:

„V tom prípade si dávajte doma pozor na koberce.“

„Ale ja žiadne nemám.“

„Tak vám jeden pošlem... Nemajte strach, je to len okamih, puk a je po vás. Škoda, že aj Margaret nemohla mať také šťastie. Zomierať v krutých mukách... to si nezasluhovala, povedzme si to na rovinu. Ale načo vám to rozprávať, veď vy dobre viete, ako umrela. Dívali ste sa na to, počuli jej zúfalý krik... Naozaj o tom chcete informovať políciu a znova im rozprávať to, čo sa stalo? Ja osobne by som to nerobil...“

„Ste odporný, viete o tom?!“ rozhneval som sa.

„Viem a robí mi to potešenie,“ zachechtal sa a už bolo len počuť kroky, ako sa vzdľahuje.

Ak si myslel, že ma tým zastraší, mýlil sa. Práve naopak. Netúžil som sa vnárať do minulosti a hľadať odpovede na otázky, ktoré mali zostať naveky skryté. No teraz, viac ako kedykoľvek predtým, chcem svet odhaliť tú strašlivú mozaiku nejednej ľudskej tragédie.

* * *

Sám to nedokážem, to som si veľmi dobre uvedomoval. Potreboval som niekoho, kto sa dá na túto šialenú, ak nie samovražednú misiu nahovoriť. V prvej chvíli mi napadol Skel-Eton, ale toho čudného chlapa je veľký problém zohnať. Z mesta nikoho nezoženiem, to mi bolo vopred jasné. Jediné miesto, ktoré zostávalo, boli doky.

Fuj! Ten odporný puch mŕtvych rýb a vnútorností sa nezmenil ani za rok mojej neprítomnosti. Slepecká palica sa mi odrážala od prehnutých dosiek móla.

„Čo tu ten pajác chce?“ vyzvedali medzi sebou starí morskí vlci.

„Hej, chlapče, nespľietol si si náhodou cestu?!“ posmešne ma okrikovali, ale na to som si už zvykol.

„Ak máš peniaze, ukážeme ti cestu,“ chichúňali sa pubertiačky, ktoré si sem chodili takpovediac privyrobiť za chrbtom rodičov a dobrých mravov.

Nehľadal som však rybárov ani drzé decká. Žena, kvôli ktorej moje kroky smerovali na toto zatuchnuté miesto, neraz pohltené rannou hmlou, sa volala Maya. Pôvodom Vietnamka. Živila sa ako tatérka, pokiaľ ju pre jej druhé povolanie nevykopli z mesta. Okrem tetovania totiž prevádzkovala niečo medzi veštením a komunikáciou s druhým svetom. Myslím, že ani ona sama to poriadne nevedela určiť. To, samozrejme, prekážalo nášmu ortodoxnému mestečku, preto ju poslali kadeľahšie. Bývala v opustenej lodenici, kde mala zriadenú svoju svätyňu.

Množstvo sviečok, obrázkov a kobercov, to bolo to prvé, čo upútalo vašu pozornosť, ak ste tam vstúpili. Až potom prišla na rad postava s potetovanými rukami a krkom.

„Vitaj, tvoje kroky ku mne nesmerovali už celý rok,“ vždy rozprávala takto divno, a keď sa dostala do tranzu, tak ste jej nerozumeli ani slovo. „Už som sa bála, že ťa postihol rovnaký osud ako Margaret.“

„Keď už o nej hovoríš, dlžiš jej malú láskavosť.“

„To jej dlžíme všetci, bez rozdielu,“ odvetila. „O akú láskavosť ide?“

Podišiel som bližšie. Aj keď mi bolo jasné, že bude mať námietky, začal som rozprávať:

„Ten dom, v ktorom sa to všetko stalo, chcú zbúrať. Pomôž mi sa tam dostať a odhaliť ľudom, čo sa tam naozaj stalo. Ak nepôjdeš ty, tak už nikoho iného nezoženiem.“

V lodenici sa rozhostilo nie práve prívetivé ticho. To však zakrátko prerušil zvuk padajúcich tarotových kariet na podlahu. Maya z nich začala niečo skladať. Ja som len ticho stál a vdychoval vôňu zapálených sviečok.

„Chceš ísť na samovražednú misiu,“ začala z ničoho nič, „ani japonskí kamikadze neboli takí šialení ako ty... Ten dom je v zajatí prekliatia, karty nikdy neklamú. Ak tam chceš prežiť aspoň jeden deň, musíš mať so sebou havraníu krv a poznať všetky jeho tajomstvá. Tajomstvá, ktoré sú večné, ktoré neumierajú.“

„To je všetko?“ vyzvedal som, akoby toho už nebolo dosť.

„Karta milencov... zvláštne. Nečakala som, že v tom dome niekto niekoho miloval,“ pokračovala. „Mŕtvu ružu zo živého kra vziať musíš. Nájsť dievča, o ktorom nik netuší. Vypit' odvar z ropuchy, prečítať krvavé denníky z vrtochy... Ak spravíš toto a nič viac, kliatba ťa obide, môžeš byť rád. Ak však chceš tajomstvo odhaliť, musíš hrôzostrašné podkrovie presnoriť. Kroniky čítať pospiatky a duchom uviazať oprátky.“

„Mám čo robiť, aby ma tí mŕtvi vôbec nechali nažive,“ usúdil som.

„Máme čo robiť,“ opravila ma Maya. „Čím teda začneme?“

„Havrania krv. Myslím, že aj viem, kde je.“

* * *

Havrania krv je skutočne vzácny artefakt. Havrany sú totiž veľmi inteligentné tvory. Veď nežijú dvesto rokov len tak pre nič za nič. Sú veľmi opatrné a bojazlivé. Keď zbadajú, že sa k nim niekto blíži s úmyslom ublížiť, rýchlo zamávajú krídlami

a už ich niet. Preto mať krv z tohto vtáka je ozajstná rarita. Ten, kto ju vlastní, je dieťaťom šťastený.

A týmto dieťaťom bola aj Margaret. Nemožno tvrdiť, že by ju tento artefakt nejako ochraňoval. Koniec koncov umrela na takom mieste a takým spôsobom, pred ktorým ju to malo uchrániť. Kým to však zistila, stálo ju to život.

Havraniu krv nosila v malej čiernej ampulke zavesenej na krku. Bol to rodinný klenot, aj keď tak vôbec nevyzeral. Dedil sa vždy z matky na dcéru už dvestodesať rokov. Jej smrťou však táto tradícia zanikla. Nemala ďalšie sestry, ktoré by ten prívesok prevzali namiesto nej. Lepšie povedané, nemala ďalšie živé sestry. Margaret nebola vždy jedináčik. Evie, jej o desať rokov staršia sestra, zmizla v deň svojich dvanástych narodenín. Asi o mesiac sa našli jej ostatky v lesnej priekope. Súdna pitva prezradila šokujúce zistenia. Dievča niekto znásilnil a potom, dá sa povedať, že s chirurgickou presnosťou, jej vyrezal z hrude srdce. Lenže to bolo asi tak všetko, čo dokázala polícia v tomto prípade objasniť. Evie sa stala obeťou s číslom dvanásť neznámeho sériového vraha.

„Si si istý, že v noci je ten najideálnejší čas na vlámanie sa do cintorína,“ pochybovala Maya, držiac ma za ruku.

„Cez deň je tu priveľa nežiaducich hostí,“ znela moja odpoveď.

Potichu sme vkĺzli dnu. Brána sa za nami nehučne zatvorila, čo bolo divné, lebo väčšinou vŕzgala.

„Vieš vôbec, kam ideme? Lebo ja si nevidím ani na nohy,“ priznala sa, v jej hlase bolo cítiť strach. Nie každý totiž obľubuje prechádzky po nocou zahalenom cintoríne.

„Ja mám tmu pred očami celý život, až na pár výnimočných okamihov,“ odvetil som.

„A čo si vtedy videl?“

„To, čomu by ľudia uverili len veľmi ťažko, ak vôbec. Bez dôkazov nemá zmysel o tom hovoriť... Už sme tu.“

Ocitli sme sa pri hrobe Margaret Ravenovej. Cítil som vôňu zmrazených kvetov položených na mramorovom veku.

„Na otváranie rakvy ani nepomysli,“ zdôraznila Maya, „nemienim si do životopisu v kolónke povolania napísať vykrádač hrobov.“

„Hroby sa otvárať nebudú, nemaj strach,“ ubezpečil som ju a pustil sa jej ruky, „tá ampulka je v tej soche anjela. Akurát neviem, v ktorej časti. Nechcem však zničiť celú sochu, to by bola škoda.“

„Vravel si, že to bola rodinná vzácnosť, klenot, ktorý sa dedil. Dary a zvlášť cenné sa zväčša dávajú z ruky do ruky. Tá ampulka bude v rukách.“

Než som stihol čokoľvek povedať alebo namietnuť, začul som len rýchle kroky a zvuk pukajúceho kameňa. Potom nasledovala tvrdá rana, niečo padlo do snehu. Zase kroky a prehrabávanie sa medzi úlomkami kameňov.

„Mám ten prívesok,“ oznámila Maya víťazoslávne a vtisla mi ho do skrehnutej dlane. Bol studený ako ľad. Zrazu mi prudko stisla rameno.

„Stalo sa niečo?“

„Videla som... videla som...“ nevedela sa vykoktať, taká bola vystrašená.

„Čo si videla?“ snažil som sa od nej niečo dozvedieť.

„Tam pri múre... dievčatko... nemalo... hlavu...“

Bolo mi nadmieru jasné, čo bude po havranej krvi nasledovať. Hľadanie pravdy medzi riadkami krvavých denníkov.

* * *

Obaja sme sa zavreli v mojej izbe a ja som vyhrabal škatuľu s tými páchnucimi zväzkami plných tajomstiev a hrôzy. Začali sme poporiadku, teda od prvého denníka. Prsty mi spočinuli na amatérskom Braillovom písme a začal som Maye predčítať:

Rok 1861

Už je to vyše dvoch mesiacov, čo mama s bračekom zomreli, ale pohreb sa ešte stále nekonal. Otec ich položil na stôl, takže už nemáme ani kde jesť. Celý deň sedím na hojdačke pred domom. Aj moje milované havrany, moji jediní priatelia, ma zradili. V krmidle už nie je ani jeden, a to ich tam kedysi býval celý krdeľ. Večer ma otec zavola predmodlievať sa za mamu a brata. Ale dnes nie. Dnes večer otecko povedal: „Opatruj sa Lucy, o mesiac sa vrátim.“ Ráno som už bola jediná živá duša v tomto dome.

Rok 1864

Všetko presunul do podkrovia, aj mňa. Svet tam vonku vidím len cez dieru v streche. Z cesty si priviezol opäť dáke knihy, ktoré mu majú pomôcť v jeho pláne, lebo tie, čo mal predtým, už nestačili jeho potrebám. Je ich veľa a sú hrubé, takže iste obsahujú mnoho múdrostí. Celé dni počujem len hrkot píly a buchot kladiva. Celé podkrovie vymaľoval načerveno. Vidím ho len vtedy, keď mi ešte zavčas rána prinesie jedlo. V jeho očiach sa zrkadlí šialenstvo. Mal by navštíviť lekára. Domom sa nesie odporný puch. Niečo medzi krvou a hnilobou. Pripomína mi to pach mučiarne, v ktorej už dávno umreli všetci väzni. Už počujem jeho kroky, ide sem.

Rok 1866

Ostrihal mi vlasy a vzal všetky šaty. Mám už iba kúsok handry, ktorá ako-tak zakrýva moje nahé telo. Otec si prizval nejakého pomocníka, lebo večer sa podkrovím nesie hlasná debata. Videla som toho chlapa. Malé oči, v ktorých sa leskne rovnaký zápal pre vec ako v otcových očiach a ostrý orlí nos. Pociťala som už aj jeho krutú ruku. Zbil ma až tak, že mi namiesto slín tiekla z úst krv. Držal mi hlavu nad misou, aby ani kvapka nevyšla nazmar. Keď sa naplnila, odniesol ju otcovi. Netuším, na čo to potreboval.

Rok 1869

Odvliekol ma do izby. Na stole tam ležali tri mŕtve havrany. Ach, moje milované havrany, moji jediní spoločníci. Neviem, kde ich našiel, pretože už dávno ani jeden nesesedel v kŕmidle. Prisahám, že ho zabijem! Je mi jedno, že je to môj otec.

Rok 1870

Urobil to znova, znova priniesol ďalšie tri havrany, ale tentoraz ich zabíjal s ešte väčšou precíznosťou a potešením. Na pomoc si prizval toho...

„Pozor!“ znenazdania skríkla Maya a vrhla sa na mňa, denník mi vypadol z rúk.

Čosi cez okno vletelo do izby a pristálo to rovno na podlahe. Zrazu celú miestnosť naplnila zvláštna horúčava. Aj vzduch mal akýsi čudný pach dymu, ako keby niečo horelo.

„Horí!“ kričala Maya a ťahala ma ku vchodovým dverám.

Celý dom pohltili plamene a jedovatý dym. Než stihli prísť hasiči, ktorí sa však vôbec neponáhľali, zostali už len čierne, sadzami pokryté múry. Všetko ostatné zhorelo do tla, vrátane denníkov. Keby ma Maya nezhodila z postele, tá zápalná fläša by sa rozbila priamo o moju hlavu, a ja by som uhorel zaživa. Ten, kto nechcel, aby boli okolnosti okolo smrti Margaret Ravenovej objasnené, už zjavne začal s plánom na moje odstránenie.

* * *

„Robíte si zo mňa srandu, že?“ uškrnul sa policajný inšpektor, keď si vypočul to, čo mu Maya povedala.

„Je to pravda!“ odhodlane si bránila svoje tvrdenie.

„Pozrite, decká, mám na práci dôležitejšie veci než počúvať vaše vymyslené historky,“ dodal a vstal zo stoličky. Maya ho však zdrapila za rukáv uniformy a vyprskla na neho:

„Je snáď dôležitejšie sedieť pred telkou a napchávať sa koláčmi, ktoré upiekla vaša žena, než vyšetriť pokus o vraždu?! Vravím vám, že sa nás niekto pokúsil zabiť! A nezostane pri jedinom pokuse, to mi verte. Poznám takých ľudí.“

„Sama ste k nim totiž patrila.“

„Nepatrila, nie som ako oni.“

„Ale ste. Dokonca by som povedal, že ich verná kópia. Dajte mi sekundu, niekde by tu mal byť váš spis... Tu ho máme, Maya Tokugava. Ublíženie na zdraví, drobné krádeže a vydieračstvo. Verdikt súdu, osem rokov. Po piatich ste však boli podmienene prepustená za dobré správanie. Nemyslím si, že urážanie verejného činiteľa by vám vylepšilo reputáciu. Máte k tomu čo dodať?“ spýtal sa policajt.

„Svet vás jedného dňa zavrhne tak, ako mňa toto mesto. A potom uvidíme, kto sa bude smiať naposledy,“ odpovedala Maya.

„Vás mali radšej zavrieť do blázinca, s Margaret Ravenovou by ste si tam určite rozumeli,“ uškrnul sa inšpektor.

„Margaret nebola blázon!“ okríkol som ho a vyskočil zo stoličky.

„Vážne? Tak ako mi vysvetlíte, že ju na celé tri roky matka zavrela do ústavu, čo?“

„O tom som nikdy nevedel,“ odvetil som a znova klesol na stoličku.

„Tak vidíte. Zavreli ju tam preto, že tárala dáke nezmysly o duchoch. No ani liečenie nepomohlo, tak nechápem, prečo ju odtiaľ pustili.“

„O akých duchoch?“ vyzvedal som ďalej.

„Čo ja viem? Spýtajte sa jej matky. Mňa do toho nič nie je. A keď jej budete volať, tak rovno povedzte, že jej niekto rozbil sochu na náhrobnom kameni.“

„Pod“, Robert,“ oslovila ma Maya a chytili za ruku, „nebudeme už ďalej rušiť pána inšpektora pri jeho dôležitej práci.“

Keď nás už ani polícia, najváženejší orgán nebral vážne, bolo mi nadmieru jasné, že celé mesto je proti nám. Boli sme ako dve lišky, ktoré naháňa tlupa loveckých psov. A v tejto situácii si už nemôžete dovoliť zastať a vzdať sa. Lebo tí, ktorí vás chcú uloviť, už nabili svoje pušky a nebudú mať zľutovanie.

* * *

„28 966 117,“ diktoval som Mayi číslo, ktoré mala vytočiť na telefóne.

Telefónna búdka bola našťastie dostatočne ďaleko od všetkých zvedavých uší, ktoré by si túžobne a veľmi rady vypočuli nasledujúci rozhovor:

„... Haló?... Je tam pani Livia Ravenová?“ spýtal som sa, keď dotýčná, ku ktorej hovor smeroval, zdvihla slúchadlo.

„Kto... kto je tam?“ zaznel z druhého konca neistý starší ženský hlas.

„Tu je Robert.“

„Kto?“

„ROBERT... priateľ vašej dcéry Margaret.“

„Á, to si ty... Ako sa ti darí, zlatý chlapče? Je v meste niečo nové?“ vyzvedala Livia, keď si konečne spomenula, kto som, v jej veku to už však bolo normálne.

„O šťastí práve nemožno hovoriť, pani Ravenová,“ odpovedal som, „ale veď ako sa hovorí, nič netrvá večne.“

„Svätá pravda, Robert, všetko zlé sa raz musí skončiť.“

„Viete... volám vám preto, že sa chcem niečo spýtať,“ začal som trochu z iného konca.

„Len sa pýtaj, chlapče, ak budem vedieť, rada ti odpoviem,“ posmeľovala ma Livia.

„Týka sa to Margaret. Prečo ste mi nikdy nepovedali, že bola tri roky v ústave?“

Na opačnom konci telefónneho spojenia zostalo akosi mŕtvo. To ticho, ktoré by sa dalo krájať, trvalo asi pol minúty, no mne to prišlo ako večnosť. Nevedel som, či len stratila reč, alebo zavesila.

„Pani Ravenová... Ste tam? Haló?... Odpovedzte mi...“

„O žiadnom ústave neviem. Moju milovanú Margaret by som nikdy nedala do takého otrasného zariadenia,“ zaznelo po dlhej odmlke zo slúchadla.

„Pani Livia, bola tam celé tri roky. Nevravte mi, že za ten čas by ste si nevšimli neprítomnosť vášho jediného dieťaťa!“

„Hovorím ti, že moja dcéra v žiadnom Cleveskom ústave nikdy nebola!“

Momentálne som sa ocitol v silných rozpakoch.

Na jednej strane pani Ravenová tvrdila, že svoju dcéru nikdy neposlala do ústavu pre duševne chorých. Ale zasa na druhej strane povedala presný názov zariadenia, v ktorom vraj za žiadnych okolností nemohla Margaret byť. Nie len niečo, ale úplne všetko sa mi zdalo nejasné a zavádzajúce. Klamala, o tom nebolo pochyb. Lenže teraz v čom? Lebo každý, kto klame, určitým spôsobom povie zároveň aj čosi pravdivé.

Vtedy sa ku mne naklonila Maya a šepala mi do ucha: „Ak sa chceš dozvedieť pravdu, musíš tú starú paniu trochu oklamať.“

Napadla mi jedna príhodná lož: „Viete, prednedávnom akísi vandali totiž rozbili sochu anjela na jej hrobe. A Cleveský ústav sa ponúkol, že tú sochu na vlastné náklady dá opraviť. Preto sa mi zdá čudné, že by ľudia, s ktorými vlastne nemala nič spoločné, chceli spraviť niečo také šľachetné a veľkorysé.“

„To nie, to je v poriadku. Ako malú som ju tam brávala. Chcela som, aby sa naučila byť láskavá k ľuďom, ktorých vlastné rodiny zavrhlí a označili za bláznov. Dokonca si tam našla aj kamarátku, volala sa Catherine Adamsová. Milé dievča. V ústave skončila preto, že sa vraj rozprávala s duchmi. Aký nezmysel! Za celý čas, čo som tam pracovala, sa správala ako každé iné dievča, nechápem, prečo sa jej rodičia takým krutým spôsobom zbavili.“

„Áno, je to skutočne nepochopiteľné,“ prisvedčil som súcitne.

„Budem už musieť končiť, Robert, nechcem, aby mi prihorel koláč,“ dodala pani Livia milo a zavesila.

„Takže Catherine Adamsová,“ poznamenala Maya, keď som vyšiel z telefónnej búdky, „myslím, že tuším, aká je naša ďalšia zastávka.“

„Cleveský ústav,“ prisvedčil som.

* * *

V autobuse sme sedeli dohromady traja. Ja, Maya a jedna staršia dáma, ktorá chodila do ústavu navštevovať svojho brata. Inak do týchto končín nik nezavítal. Veď kto by sa dobrovoľne potuloval okolo takéhoto miesta?

„Konečná, vystupovať!“ oznámil autobusár.

Cleveský ústav sa nachádzal takpovediac na konci sveta. Stál na osamotenom útese a obopínali ho vysoké múry. Z toho, čo som počul, mi občas rozum zastal. Budova je rozdelená na dve časti. V jednej sú tie ľahšie prípady šialenstva a pomätenia. Zväčša deti a mladí ľudia. Zato druhú časť obývajú psychopati a vrahovia, ktorých sem prideliť súd. Tieto dva odlišné svety psychicky narušených ľudí oddeľuje jeden, nie príliš vysoký ani pevný pletivový plot. Keby pacienti chceli, dokázali by bez väčších problémov plot zhodiť. Ja osobne by som tam nikdy nedokázal pracovať. Dávať sa na ľudí, ktorí zabili vlastné rodiny, či na malé deti, ktoré pobytom v tomto zariadení prišli o svoje detstvo.

„Kto je?“ zaznelo z vrátnice.

„Sme tu kvôli Catherine Adamsovej,“ odpovedal som.